

De aarde is niet te koop

Recensie van

Hoe kun je de lucht bezitten?

De rede van Seattle, geheel herziene en uitgebreide 10de druk, Utrecht, Aktie Strohalm i.s.m.

Uitg. Jan van Arkel, 1998, 96 p., f 19,90

“Wij zijn een deel van de aarde en de aarde is een deel van ons. De geurende bloemen zijn onze zusters, het rendier het paard, de grote adelaar onze broeders. De schuimkoppen in de rivier, het sap van de weidebloemen, het zweet van de pony en de mens, het is allemaal van hetzelfde geslacht. Als dus het grote opperhoofd in Washington laat zeggen dat hij ons land wil kopen vraagt hij wel veel van ons.” – bekende woorden uit de 150 jaar oude toespraak van indianenopperhoofd Seattle tot gouverneur Isaac Stevens, de onderhandelaar van de Amerikaanse regering. Het beslag op de woongebieden van de indianen bedreigt het leven van mens én natuur. Maar is er ondertussen al veel nieuws onder de zon? *Oikos*-lezers weten dat dit verhaal zich tot op de dag van vandaag wereldwijd blijft herhalen. Het is dan ook niet toevallig dat Seattles toespraak een klassieker van de ecologische beweging is geworden.

De rede van Seattle werd door Aktie Strohalm opnieuw uitgegeven in een mooi verzorgd, met tekeningen geïllustreerd boekje. In antwoord op de discussie die er bestaat rond de historische authenticiteit van deze tekst krijgen we daarbij informatie over achtergronden en herkomst van de verschillende versies die ervan bestaan.

Volgens historici werd de rede gehouden in december 1854, toen Stevens op een voorbereidende rondreis was langs de verschillende stammen, die hij wilde doen verhuizen naar de reservaten. Dr. Henry Smith die bij de ontmoeting aanwezig was en Seattles taal kende, maakte aantekeningen. Zijn reconstructie verscheen in 1887 in de *Seattle Sunday Star*. Eind jaren '60 bracht William Arrowsmith, na gesprekken met ouderen van de betrokken stammen, deze tekst meer in overeenstemming met het indiaanse taalgebruik. De meest bekende versie van de rede is van de hand van Ted Perry, een hoogleraar theaterwetenschappen en vriend van Arrowsmith. Hij gebruikte met diens instemming de tekst als basis voor een nieuwe, fictieve rede voor een film over vervuiling en ecologie.

Naast de historische achtergrond en geschiedenis van de tekst, worden alle drie de versies afgedrukt in een nieuwe vertaling. De rechten van het boek komen ten goede aan de Suquamish, de nazaten van Seattle en zijn volk. Voor ons vandaag blijven Seattles woorden een inspirerende waarschuwing tegen de vernietigende kracht van de geldeconomie.

Jef Peeters